

UNIVERSITETET I OSLO
DET HUMANISTISKE FAKULTET

Eksamen i

EXFAC03-SPR

Examen facultatum, språkvitenskap

Høst / haust 2011

Tid: Torsdag 1. desember 2011 kl. 9 – 13 (4 timer/timar)

Sted/stad: Idrettsbygget sal 4

Ingen hjelpemidler tillatt.

Hjelpemiddel ikkje tillatne.

Oppgavesettet er på 5 sider, forsiden medregnet.

Oppgavesettet er på 5 sider medrekna framsida.

Sensur: 22. desember 2011

Oppgavesett på BOKMÅL

Eksamensoppgaven inneholder 6 spørsmål.

Spørsmål 1 (Fra kap. 2: Språk som handling og tekst)

I dette kapitlet er kontekst definert som den sammenhengen en kommunikasjonshandling foregår i, og så er det skilt mellom språklig kontekst, situasjonskontekst og kulturkontekst. Forklar hva som kjennetegner disse tre ulike kontekstrammene og gi eksempler.

Spørsmål 2 (Fra kap. 8: Fonetikk & kap. 9: Fonologi)

Gi en fonetisk og en fonemisk transkripsjon av de to ordene *skjærgårdsjeep* og *pyntehåndkle*. Gjør greie for forskjellene mellom fonetisk og fonemisk transkripsjon. Definer og illustrer de to faglige begrepene distinktiv opposisjon og komplementær distribusjon. Oppgi til slutt hvilke fonetiske symboler som svarer til følgende tre fonetiske beskrivelser:

- a) rundet, trang-midtre, fremre
- b) rundet, trang, bakre
- c) ustemt dorso-palatal frikativ

Spørsmål 3 (Fra kap. 11: Morfologi)

Gi et eksempel på et ord som passer til karakteristikken for hvert av punktene a-e under, og forklar kort hvorfor du mener eksemplene dine er riktige:

- a) Et adjektiv som er en sammensetning
- b) Et verb som inneholder en bøyingsmodifikasjon
- c) Et bøyd substantiv som ikke har noen avledningsformativ
- d) Et bøyd ord der stammen inneholder to avledningsformativer
- e) Ei rot som alene er en stamme som alene er et ord (rot=stamme=ord)

Spørsmål 4 (Fra kap. 12: Syntaks)

Sett opp det syntaktiske treet for denne setningen:

De som satt på bakerste rad klarte ikke å høre talen som ble holdt

Forklar to kjennetegn som skiller infinitivssetninger fra andre setninger.

Spørsmål 5 (Fra kap. 14: Språktypologi)

Hva er forskjellen mellom dependentmarkering og hodemarkering i verdens språk?

Spørsmål 6 (Fra kap. 15: Språkendring)

Tenk deg at et fantasiord *grempi* med tiden er blitt til *gripp* på denne måten:

grempi > *grimpi* ; *grimpi* > *grimp* ; *grimp* > *gripp*

Set navn på de tre betinga lydendringene som her er illustrert og gjør greie for hva som går for seg. Forklar hvorfor slike endringer blir kalt betinga og gi et eksempel (autentisk eller oppkonstruert) på en annen type betinga lydendring.

Oppgavesett på NYNORSK

Eksamensoppgåva inneheld 6 spørsmål.

Spørsmål 1 (Frå kap. 2: Språk som handling og tekst)

I dette kapitlet er kontekst definert som den samanhengen ei kommunikasjonshandling går føre seg i, og så er det skilt mellom språkleg kontekst, situasjonskontekst og kulturkontekst. Forklar kva som kjenneteiknar desse tre ulike kontekstrammene og gi døme.

Spørsmål 2 (Frå kap. 8: Fonetikk & kap. 9: Fonologi)

Gi ein fonetisk og ein fonemisk transkripsjon av dei to orda *skjergardsjeep* og *pyntehandkle*. Gjer greie for skilnadene mellom fonetisk og fonemisk transkripsjon. Definer og illustrer dei to faglege omgrepa distinktiv opposisjon og komplementær distribusjon. Oppgi til slutt kva for fonetiske symbol som svarar til følgjande tre fonetiske skildringar:

- a) runda, trong-midtre, fremre
- b) runda, trong, bakre
- c) ustemd dorso-palatal frikativ

Spørsmål 3 (Frå kap. 11: Morfologi)

Gi eit døme på eit ord som passar til karakteristikken for kvart av punkta a-e under, og forklar kort kvifor du meiner døma dine er rette:

- a) Eit adjektiv som er ei samansetning
- b) Eit verb som inneheld ein bøyingsmodifikasjon
- c) Eit bøygd substantiv som ikkje har nokon avleiingsformativ
- d) Eit bøygd ord der stammen inneheld to avleiingsformativar
- e) Ei rot som aleine er ein stamme som aleine er eit ord (rot=stamme=ord)

Spørsmål 4 (Frå kap. 12: Syntaks)

Sett opp det syntaktiske treet for denne setninga:

Dei som sat på bakerste rad greidde ikkje å høyre talen som vart halden

Forklar to kjenneteikn som skil infinitivssetningar frå andre setningar.

Spørsmål 5 (Frå kap. 14: Språktypologi)

Kva er skilnaden mellom dependentmarkering og hovudmarkering i verdas språk?

Spørsmål 6 (Frå kap. 15: Språkending)

Tenk deg at eit fantasiord *grempi* med tida er blitt til *gripp* på denne måten:

grempi > *grimpi* ; *grimpi* > *grimp* ; *grimp* > *gripp*

Set namn på dei tre betinga lydendingane som her er illustrerte og gjer greie for kva som går føre seg. Forklar kvifor slike endringar vert kalla betinga og gje eit døme (autentisk eller oppkonstruert) på ein annan type betinga lydending.